

Patlamadan Korunma Dokümanı (PKD) Güncelleme Kontrol Listesi

Patlayıcı ortam oluşabilecek işyerlerinde işveren, İSG uzmanı ve bakım sorumlularının mevcut PKD'nin güncel olup olmadığını ve güncelleme gerekip gerekmediğini belirlemesi için hazırlanmıştır.

Tesis / işyeri:

Kontrol tarihi:

Kontrol eden:

Nasıl kullanılır?

- Mevcut PKD'yi, bölge çizimlerini ve son revizyondan bu yana yapılan değişikliklerin listesini yanınıza alın.
- Tetikleyici değişiklikler bölümünde tek bir "evet" bile ilgili bölümün ve bölge haritasının gözden geçirilmesini gerektirir.
- İçerik, çizim ve ekipman bölümlerini sahada, dokümanla karşılaştırarak doldurun.
- Eksikleri sorumlu ve tarih vererek aksiyon planına aktarın; değişiklik, doküman güncellenmeden devreye alınmasın.

Dokümanın mevcut durumu

#	Kontrol maddesi	Evet	Hayır	Yok	Açıklama
1	Yazılı bir PKD var mı ve çalışma başlamadan önce hazırlanmış mı? Yön. md. 10	☐	☐	☐	
2	Dokümanın tarihi, revizyon numarası ve hazırlayanları belli mi?	☐	☐	☐	
3	Son revizyondan bu yana sahada yapılan değişikliklerin listesi çıkarıldı mı?	☐	☐	☐	
4	Dokümanda bir gözden geçirme periyodu tanımlandıysa bu süre doldu mu? ÇSGB Uygulama Rehberi	☐	☐	☐	
5	PKD ile işyerinin genel risk değerlendirmesi birbiriyle tutarlı mı? Yön. md. 10	☐	☐	☐	

Güncellemeyi tetikleyen değişiklikler

#	Kontrol maddesi	Evet	Hayır	Yok	Açıklama
6	Yeni bir solvent, toz veya gaz kullanılmaya başlandı mı? Yön. md. 10	☐	☐	☐	
7	Tedarikçi veya reçete değişikliğiyle madde özellikleri (parlama noktası, patlama sınırları, toz patlama parametreleri) değişti mi?	☐	☐	☐	
8	Yeni makine, hat, tank, dolum noktası veya toz toplama ünitesi eklendi mi? Yön. md. 10 (iş ekipmanında değişiklik)	☐	☐	☐	
9	Proses sıcaklığı, basıncı, debisi veya kapasitesi değişti mi?	☐	☐	☐	
10	Çalışma yöntemi, vardiya düzeni veya iş organizasyonu değişti mi? Yön. md. 10	☐	☐	☐	

#	Kontrol maddesi	Evet	Hayır	Yok	Açıklama
11	Havalandırma sisteminde (debi, fan, kanal, emiş noktası, yedekleme) değişiklik yapıldı mı? TS EN IEC 60079-10-1	☐	☐	☐	
12	Yerleşimde duvar, bölme, açıklık veya kapı eklendi ya da kaldırıldı mı?	☐	☐	☐	
13	İşyeri genişletildi, tadilat yapıldı veya bir alan farklı amaçla kullanılmaya başlandı mı? Yön. md. 10	☐	☐	☐	
14	Bir Ex ekipman uygun olmayan bir ekipmanla değiştirildi veya bölgeye yeni ekipman eklendi mi? Yön. Ek-3	☐	☐	☐	
15	Patlama, yangın, kaçak veya ramak kala olay yaşandı mı?	☐	☐	☐	
16	İlgili mevzuat veya bölgeselendirme standardının yeni baskısı yayımlandı mı?	☐	☐	☐	
17	Aynı işyerinde yeni bir alt işveren veya yüklenici çalışmaya başladı mı? Yön. md. 8 (koordinasyon)	☐	☐	☐	

Asgari içerik

#	Kontrol maddesi	Evet	Hayır	Yok	Açıklama
18	Patlama riskinin belirlendiği ve değerlendirildiği dokümanda açıkça gösteriliyor mu? Yön. md. 6, 10	☐	☐	☐	
19	Değerlendirmede patlayıcı ortamın oluşma olasılığı ve süresi, statik elektrik dahil tutuşturucu kaynaklar, maddeler ve olası etkinin büyüklüğü ele alındı mı? Yön. md. 6; TS EN 1127-1	☐	☐	☐	
20	Önlemler; patlayıcı ortamı önleme, tutuşmayı önleme ve etkileri azaltma öncelik sırasıyla yazıldı mı? Yön. md. 5	☐	☐	☐	
21	Ek-1'e göre sınıflandırılmış yerler dokümanda belirtildi mi? Yön. md. 9, 10	☐	☐	☐	
22	Ek-2 ve Ek-3'teki asgari gereklerin uygulanacağı yerler belirtildi mi? Yön. md. 10	☐	☐	☐	
23	İş ekipmanlarının tasarım, işletme, kontrol ve bakımının güvenlik kurallarına uygunluğu ele alındı mı? Yön. md. 10	☐	☐	☐	
24	Ekipmanın İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği'ne uygunluğu ele alındı mı? Yön. md. 10	☐	☐	☐	
25	Madde güvenlik verileri (patlama noktası, alt ve üst patlama sınırı, minimum tutuşma enerjisi, toz patlama parametreleri) güncel SDS veya test raporlarıyla doğrulandı mı?	☐	☐	☐	
26	Aksiyon planı sorumlu ve hedef tarihle yazıldı mı; önceki aksiyonların kapanışı kayıtlı mı?	☐	☐	☐	

Bölgelendirme çizimleri

#	Kontrol maddesi	Evet	Hayır	Yok	Açıklama
27	Her bölge için salım kaynağı, salım derecesi ve havalandırma varsayımı gösterildi mi? TS EN IEC 60079-10-1 / -10-2	☐	☐	☐	
28	Bölge tipi ve sınırları hesaba dayanıyor mu, yoksa varsayımsal mı? ÇSGB Uygulama Rehberi	☐	☐	☐	
29	Gaz (Bölge 0/1/2) ve toz (Bölge 20/21/22) bölgeleri ayırt edilebilir şekilde çizildi mi? Yön. Ek-1	☐	☐	☐	
30	Çizimler güncel yerleşim planı üzerine işlendi ve değişen alanlar revize edildi mi?	☐	☐	☐	
31	Patlayıcı ortam oluşabilecek yerlerin girişlerinde Ek-4 uyarı işareti var mı? Yön. md. 9, Ek-4	☐	☐	☐	

Ekipman uygunluğu

#	Kontrol maddesi	Evet	Hayır	Yok	Açıklama
32	Bölgelerdeki elektrikli ve elektriksiz tüm ekipmanın envanteri güncel mi?	☐	☐	☐	
33	Ekipman kategorisi bölgeye uygun mu (Bölge 0/20 için kategori 1; Bölge 1/21 için en az kategori 2; Bölge 2/22 için en az kategori 3)? Yön. Ek-3	☐	☐	☐	
34	Gaz grubu (IIA/IIB/IIC) veya toz grubu ile sıcaklık sınıfı ya da azami yüzey sıcaklığı maddeye uygun mu? TS EN IEC 60079-14	☐	☐	☐	
35	Ex ekipmanların periyodik muayenesi yapıldı ve bulgular kapatıldı mı? TS EN IEC 60079-17	☐	☐	☐	
36	Topraklama, eş potansiyel bağlantıları ve statik elektrik önlemleri doğrulandı mı? TS EN 1127-1	☐	☐	☐	

Organizasyonel önlemler

#	Kontrol maddesi	Evet	Hayır	Yok	Açıklama
37	Patlayıcı ortam oluşabilecek yerlerde çalışanlara patlamadan korunma eğitimi verildi mi? Yön. Ek-2 1.1	☐	☐	☐	
38	Tehlikeli yerlerdeki çalışmalar için yazılı talimatlar güncel mi? Yön. Ek-2 1.2	☐	☐	☐	
39	Tehlikeli işlerde (sıcak çalışma dahil) yazılı çalışma izni sistemi uygulanıyor mu? Yön. Ek-2 1.2	☐	☐	☐	
40	Değişiklik yönetimi (MOC) formunda "patlayıcı ortamı etkiler mi?" sorusu bulunuyor mu?	☐	☐	☐	

#	Kontrol maddesi	Evet	Hayır	Yok	Açıklama
41	Revize doküman ilgili kişilere duyuruldu ve eski nüshalar kullanımdan kaldırıldı mı?	☐	☐	☐	

Önemli notlar

- Mevzuat PKD'yi belirli bir formata bağlamaz; belirleyici olan içeriğidir.
- Ex sertifikası, ekipmanın doğru bölgede kullanıldığını ve doğru monte edildiğini tek başına göstermez.
- Patlayıcı ortamı etkileyen bir değişiklik, PKD'nin ilgili bölümü ve bölge haritası güncellenmeden devreye alınmamalıdır.
- Bu liste PKD'nin yerine geçmez; dokümanın gözden geçirilmesine yardımcı olur.

Dayanak mevzuat ve standartlar

- Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik, RG 30.04.2013/28633
- İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği, RG 25.04.2013/28628
- ÇSGB İSGGM, Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunmalarına İlişkin Uygulama Rehberi (2015)
- TS EN IEC 60079-10-1 ve TS EN IEC 60079-10-2: Patlayıcı ortamlarda alanların sınıflandırılması (gaz ve toz)
- TS EN IEC 60079-14: Elektrik tesislerinin tasarımı, seçimi ve montajı; TS EN IEC 60079-17: Elektrik tesislerinin muayenesi ve bakımı
- TS EN 1127-1: Patlayıcı ortamlar, patlamadan korunma, temel kavramlar ve metodoloji

Hazırlayan

Kontrol eden

Onaylayan

Bu kontrol listesi genel bilgilendirme amaçlıdır; tesisinize özgü risk değerlendirmesinin ve ilgili mevzuatın güncel metninin yerini tutmaz. Proses Muayene, Fourmis Mühendislik Tic. Ltd. Şti. markasıdır. Liste ücretsizdir; kaynak gösterilerek çoğaltılabilir.